

зводить во Львовъ що Вороніка, Четверга и Суботу
окрім рускихъ святыи о 5-й год. пон. Лятер додатокъ
вий відома наймен. постіївъ виходить по 2 печат ар-
ктикою кожного 15-го і посліднього для кожного місяця.
Редакція «Адміністрація» відь Ч. 44 улица Галицка.
Рукописи звертаються лише на попереднє застежене
строчку цією, в рубр. «Надслане» по 20 кр. а. в.
Реклама неопечатані вільни від порта.
Предплати и інсерти приймають: У Львовѣ Адмі-
ністрація «Дѣло». У Віднѣ Haasenstein & Vogler, Wall-
straße 10; M. Duker, Riechergasse 18; G. L. Danbe &
Co., Singerstrasse 11; a. Rudolf Moos; F. A. Richter
Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vo-
gler, E. L. Danbe & Co. Въ Парижѣ Agence Haas. Въ Рес-
тадції «Кіевської Старини» від Нієвѣ, поштові
уряди і Газети Бюро В. F. Зама из Одеси Дери-
басовська ул. д. Рафаїла 9.

Съ днемъ 1 (13) жовтня зачинаєся
IV четвертюдь сего річного видавництва
«Дѣла» и «Бібліотеки» наизи. «Новістей».
Условія предплати поданії выше.

Просимо поспішити съ присыпкою
предплати, щоби не послідувало перерва
въ експедиції.

І. Т. Предплатники, що ще залига-
ють съ предплатою, зволять свои зале-
гості вирівнати въ якъ найкоротшомъ
часѣ, бо вже черезъ саму проволоку въ
сплатѣ поносить видавництво велику
страту!

**Полонізація Русинівъ а прави-
тельство.**

IV.

Великими здобутками Поляковъ галицкихъ — здобутками, котрій отдали страшно по-
крайнюю для Русинівъ, другої половини
пешканцівъ краю, суть безперечно: 1) крає-
вий законъ зъ 22 червня 1867 р. о языцѣ
викладовому въ школахъ народныхъ и серед-
ніихъ; 2) Статутъ краевої Рады школиної зъ
22 липня 1867 р.; 3) найвище розпоряджене
зъ 4 червня 1869 р. о заведенію языка поль-
ского яко урядового въ судахъ и урядахъ
цілої Галичини, и 4) розпоряджене мини-
стерске о організації семінарій учительськихъ
зъ 22 липня 1870 року.

Цілий законъ краевый зъ 22 червня 1867
р. о языцѣ викладовому есть уложеніе съ ве-
ликимъ крикомъ для рускої народності. Арт.
2-ї того закона ставить засаду, що въ пуб-
личнихъ школахъ народныхъ не материн-
шыкъ дѣтей нас вже самъ собою рѣшати о
языцѣ викладовому, — що було бы природно
и справедливо, — але громада (с. е. Рада
галицка), а до того що ухвалила громады нас
відмінно затвердженю краевої Рады школиної.
Зъ того выходить такій аномалії, що въ
чисто-рускихъ громадахъ, де саєрамъ поль-
скимъ удається вплинути на темніхъ або під-
купнихъ раднихъ громадськихъ и они ухвалить
языкъ польский викладовий, рускій дѣти мусить
читати и говорити по польски, а се изъ ста-
новища педагогічного есть великий абсур-
домъ, бо спинне просвѣту молодежі. Зъ то-
го-же самого арт. 2-го виходить тая аномалія,
— котрой запобігти старався пос. Роман-
чука першою частею свого внесенія, —
що въ історіяхъ и большихъ історичкахъ Га-

лицкої Руси, навѣть въ такихъ, де Русини
становлять значну більшість мешканцівъ, а
только за-для ординації виборчої до Радъ
громадськихъ не можуть розпоряджати більшо-
стю въ Радѣ, отже и не можуть рѣшати о
викладовому языцѣ въ школѣ, — що въ мѣ-
стахъ, кажемо, Русини (окрім Львова) не
мають апѣ одной чотирь-класової народної
школы рускої! — Арт. 3. того-же закона
устилізований дуже хитро, бо сказано тамъ,
що въ школѣ народній, въ котрой частії уча-
щиючи молодежі уживає языка польского а
частії руского, той языкъ, котрый не есть вы-
кладовымъ, буде обовязковымъ предметомъ на-
уки въ границахъ школѣ отповѣдныхъ. Зъ
того артикулу виходить така практика, що
коли въ рускій школѣ есть одинъ жидокъ и
одинъ Полячокъ або хочь-бы школяркъ лат.
обряду, — уже языкъ польский есть обовяз-
ковый, бо вже въ школѣ есть частії молодежі^и
и не-польска! Але не досить того: прак-
тика учить, що навѣть въ такихъ школахъ,
де нема апѣ одного Полячка або жидка, я-
зыка польского учать обовязково, — хочь на
Мазурахъ руского не учать, — а всѣ пети-
ції и жалобы Русинівъ до правительства въ
тому дѣлѣ остають безъ паслѣдку.

Арт. 5. того закона заводить у всѣхъ
середніхъ школахъ въ Галичинѣ польский
языкъ викладовий. Русинамъ дано лише такій
уступства: въ пізшої гімназії (академічної)
У Львовѣ заведено постепенно викладовий
языкъ рускій; въ прочихъ всѣхъ середніхъ
школахъ науку руского языка — навѣть для
Русинівъ! — учинено взгайдно обовязково,
такъ само якъ языкъ французькій и гімнасти-
ку, и тымъ чи помъ въ Галичинѣ рѣвноуправ-
лено Русинівъ съ Французами и гімнастиками.
Закономъ краевымъ зъ 31 мая 1874 р.
заведено нарештѣ постепенно викладовий я-
зыкъ рускій въ цілій академічній гімназії
у Львовѣ, — и то по нинѣшній день оди-
нока руска середнія школа на 3,000.000 Ру-
синівъ австрійськихъ! Жиды щасливій бѣть
Русинівъ, бо на галицькій Русі мають дѣ-
гімназії німецькії, у Львовѣ и Бродахъ.*)

*) Львівська гімназія жидівсько німецька несе
ще бодай ту користь для Русинівъ, що тамъ
нашій інституту «Народный Домъ» та «Ставро-
пії» можуть напыхати своїхъ буроаковъ, що-
бы въ рукахъ гімназії, Боже борони, не зарази-
лися патріотизмомъ руско-народнимъ, але щоби
бѣть жидівъ набрали того позлатного нинѣ въ
світѣ правили: — «ібі бене, ібі patria» або «Я-
кои ты, цагане, вѣры?» — «А якои замъ, панонь-
ку, треба?»

Въдніхъ доходовъ. До того що було ихъ коль-
кохъ братівъ, не могли погодитися, отже й про-
дали добра за якись дуже низьку ціну Прусако-
ви Райнгольдови Вантерфельдови. Той якось та-
коже не умівъ въ Велдѣри гошодарити, и про-
давъ єго въ роцѣ 1873 вѣденьському банкірови
баронови Леопольдови Пощерови de Podhraghi за
600.000 таліяровъ прускихъ.

Баронъ Пощеръ, знатокъ и промисловецъ,
знавъ, що купувавъ; знавъ, якъ неперебраній
скарбъ прекрасного матеріалу деревного переходо-
вують въ дівичихъ або недоступнихъ горахъ
Велдѣріхъ и въ горахъ сусідніхъ камераль-
нихъ добра Мазуя. Отоже купивши добра Вел-
дѣрі, внизъ заразомъ бѣть камери въ аренду
вирубъ до того часу такоже не тканыхъ ми-
зунькохъ лісівъ. Аби же тій неперебраній
скарбъ рационально и якъ найкористней
зъ ужиткувати, збудувавъ єнъ въ оковіца, де
стояла коршикіскої Выгоди и де ходятся ріки
Мезунька съ Свічкою, паровий ведітного розмѣ-
ру тартакъ, збудувавъ власнимъ коштомъ надъ
півтора-мілієву залізницю бѣль дівірця въ Долинѣ
ажъ до Мазуя, и заперъ води у всѣхъ пото-
кахъ, въ мажже и меншихъ поточкахъ навѣть въ
найнедоступніхъ горахъ, такъ зваными «клав-
зами», т. є. стінами побудоваными якъ найста-
рійшиє въ грубыхъ брусахъ, замикаючи
потокъ бѣль берега до берега такъ, що вся вода
потоковъ служить ему до сплавлювання клемцівъ
ізъ берега. Збудувавъ такоже для овонихъ уряд-
никівъ шахтськими родинами. Добра Велдѣрі ма-
ють, якъ всій горській добре, мало рій и сіль-
ського велікія обширнія лісові въ високихъ
горахъ, опорезуванихъ недоступними, пропаст-
ними порогами та заторами, куди люді не захо-
дять, а лише лісій звірь булави, вовки та медве-
ди. Але якъ тімъ — то великий неперебраній
скарбъ Матіковка господарували такъ, якъ всій
горській господар: сільські трохи житя и вівса та
салінъ въ овонихъ обширніхъ добре отдо-
викъ домешкана самъ прекрасний вилл, а для

Въ томъ-же арт. 5-омъ сказано підь буквою
б), що о часовій потребѣ и можности заве-
сти побочи викладовъ въ языцѣ польській та-
коже виклади рускій въ поодинокихъ предме-
тахъ науки, орвака въ кождомъ дапомъ слу-
чаю краєва власть школи на домуаганье ро-
дичевъ бодай 25 учениковъ. Однакож за цѣ-
лыхъ 18 лѣтъ мы не бачили случаю, щоби
краєва Рада школи на завела де рускій ви-
кладовъ въ одній класів якъ середній школи
польської на галицькій Русі и бодай лише
въ одній предметъ, ходай були слу-
чавъ, що родичевъ 25 учениковъ того домуага-
лися! — Арт. 7-ий того закона постанов-
ляє, що о змѣнахъ дотичко языка викладо-
вого въ публичныхъ школахъ середніхъ въ
загаї, а въ особенности о змѣнахъ маю-
чихъ на цѣли постепенне розширеніе ви-
кладовъ въ языцѣ рускому черезъ заведеніе
его постійно, чи то въ поодинокихъ класахъ
головныхъ або рівноряднихъ, чи то съ ча-
сомъ въ цѣлыхъ гімназіяхъ або школахъ ре-
альнихъ, буде на будуще рѣшати Соймъ по
викторію Рада повѣтowychъ. Проф. Роман-
чукъ въ другої частії свого внесенія зажа-
давъ зиїни уступу б) арт. 5-го въ той думѣ ду-
сѧ, щоби въ середніхъ школахъ на Руси
зашкоджено паралельний класів рускій ipso facto,
коли того зажадають родичевъ 25 учениковъ.
Звѣстна тая — довга-довжезна процедура
съ тымъ внесеніемъ на то, щоби тую точку
внесенія — откінути!

Зъ всіого того бачимо, що законъ крає-
вый зъ 22 червня 1867 р. видали Русинівъ
на полонізацію въ школахъ народнихъ и се-
редніхъ, а централістичне правительство бар.
Байста, що предложило сей законъ до санкції
цѣсарської, въ той спосіб отдалило Русинамъ
ихъ прихильності и попирање политики пра-
вительственої. Русини въ Соймѣ цѣлою си-
лою опиралися ухвалѣ того закона о языцѣ
викладовому, заявлючи просто, що бѣть єсть
«замахомъ на руску народність». На соймо-
вій засіданію въ грудні 1866 р., коли ве-
лася спеціальна дебата падь тымъ закономъ,
Русини хотіли опустити само, щоби Соймъ

заснувавши руско-народнімъ, але щоби
бѣть жидівъ набрали того позлатного нинѣ въ
світѣ правили: — «ібі бене, ібі patria» або «Я-
кои ты, цагане, вѣры?» — «А якои замъ, панонь-
ку, треба?»

Предплати на «Дѣло» для Австроїї: для Россії:
на цѣлій рікъ . . . 12 зл. на цѣлій рікъ . . . 12 рубл.
на півъ року . . . 6 зл. на півъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 зл. на четверть року . . . 3 рубл.
на цѣлій рікъ . . . 16 зл. на цѣлій рікъ . . . 16 рубл.
на півъ року . . . 8 зл. на півъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 зл. на четверть року . . . 4 рубл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 5 зл. на цѣлій рікъ . . . 5 рубл.
на півъ року . . . 2-30 зл. на півъ року . . . 2-30 рубл.
Для Австроїї, окрім Россії:
на цѣлій рікъ . . . 15 зл.
на півъ року . . . 7-50 зл.
на четверть року . . . 3-75 зл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 19 зл. на цѣлій рікъ . . . 6 зл.
Побуджено число коштує 12 кр. а. в.

Предплати на «Дѣло» для Австроїї: для Россії:
на цѣлій рікъ . . . 12 зл. на цѣлій рікъ . . . 12 рубл.
на півъ року . . . 6 зл. на півъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 зл. на четверть року . . . 3 рубл.
на цѣлій рікъ . . . 16 зл. на цѣлій рікъ . . . 16 рубл.
на півъ року . . . 8 зл. на півъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 зл. на четверть року . . . 4 рубл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 5 зл. на цѣлій рікъ . . . 5 рубл.
на півъ року . . . 2-30 зл. на півъ року . . . 2-30 рубл.
Для Австроїї, окрім Россії:
на цѣлій рікъ . . . 15 зл.
на півъ року . . . 7-50 зл.
на четверть року . . . 3-75 зл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 19 зл. на цѣлій рікъ . . . 6 зл.

Предплати на «Дѣло» для Австроїї: для Россії:
на цѣлій рікъ . . . 12 зл. на цѣлій рікъ . . . 12 рубл.
на півъ року . . . 6 зл. на півъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 зл. на четверть року . . . 3 рубл.
на цѣлій рікъ . . . 16 зл. на цѣлій рікъ . . . 16 рубл.
на півъ року . . . 8 зл. на півъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 зл. на четверть року . . . 4 рубл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 5 зл. на цѣлій рікъ . . . 5 рубл.
на півъ року . . . 2-30 зл. на півъ року . . . 2-30 рубл.
Для Австроїї, окрім Россії:
на цѣлій рікъ . . . 15 зл.
на півъ року . . . 7-50 зл.
на четверть року . . . 3-75 зл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 19 зл. на цѣлій рікъ . . . 6 зл.

Предплати на «Дѣло» для Австроїї: для Россії:
на цѣлій рікъ . . . 12 зл. на цѣлій рікъ . . . 12 рубл.
на півъ року . . . 6 зл. на півъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 зл. на четверть року . . . 3 рубл.
на цѣлій рікъ . . . 16 зл. на цѣлій рікъ . . . 16 рубл.
на півъ року . . . 8 зл. на півъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 зл. на четверть року . . . 4 рубл.
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣлій рікъ . . . 5 зл. на цѣлій рікъ . . . 5 рубл.
на півъ року . . . 2-30 зл. на півъ року . . . 2-30 рубл.
Для Австроїї, окрім Россії:
на цѣлій рікъ . . . 15 зл.
на півъ року . . . 7-50 зл

ролю генерального посредника, за-
ступника и контрольора! На подготав-
ленного проекту „Союзъ торгошльныхъ“ складывались
бы уже не въ членовъ основателей, въ чле-
новъ моральныxъ, т. е. поодиночкъ проин-
ципиальныхъ Торговель, котры на вѣтъ були въ
заступлены центральному дирекцію, котра до
того мало-бы обвязасть посредничествъ за-
жущихъ товарибъ у продуцентовъ и надѣльств-
нныи вести контролю.

Въ ч. З „Господари и Промышленники“ проектъ еїй есть ще ширше описаныи, а именно точка посредництва при товарахъ и способъ материального удержания центральной дирекціи. Центральная дирекція, або искъ таъ сказано „Централь Народной Торговли“ у Львовѣ магъ-бы перемѣнились на звычайного агента, который посредничить бы между самостоятельными краинами русскими а фабриками або продуцентами. „Централь“ ручи въ-бы при той же фабрикамъ за побранный товаръ и на той же основу вси его право до контролю всѣхъ Торговель. Мало чи при той же можетъ орудовать значимъ капиталомъ, могъ бы „Централь“ выбирати наилѣпшій продуцентовъ и брати отъ нихъ наилѣпшій товаръ по найденыхъ цѣнахъ. „Централь“ подѣлилась бы въ наслѣдокъ того на дѣлъ секціи: секцію товарову и контролю. Перша, вложена изъ внатоковъ, посредничила-бы въ выборѣ, спровадженю и разсыпалѣ товаровъ; друга вела-бы точну контролю надъ Торговелью. Работа же побре-

автономичными Торговлими. Грабить за побраній въ фабрикахъ товары и частина чистого доходу въ поодинокихъ торговель ишли бы отъѣзъ на удержанье членовъ того „Централу“.

На таї давъ статьи, подписаній буквою А. (Ап. Ничай), появилася въ ч. 5 „Господаря и Промышленника“ третя статья, подписанна буквою В. Авторъ сей послѣдній статьї не противится проектованої системѣ, т. є. централизаціи въ зносинахъ съ производителями (фабриками) посредствомъ центральной „Народной Торговлѣ“ у Львовѣ, а децентрализациіи съ консументами черезъ поштову „Народную Торговлю“; але есть свѣдченій, що проектъ сей не дастся впопнѣ перевести въ практицѣ. Реорганизація теперѣшньої „Нар. Торговлѣ“ въ той спосбѣ, що бы дотеперѣшній члены подѣтилися на товариства поштовы, а центральна „Нар. Торговля“ у Львовѣ сталася только управителемъ „Союза торговельного“, — така реорганизація потягнула-бы за собою основну змѣну теперѣшнього статута товариства и значила-бы одно, що розняванье товариства. Нашити то, що есть, по мнѣнию автора В-статьї, есть непрактичныи дѣломъ. Онъ проектує про то отъ себе слѣдуюче: 1) Удержати головну „Нар. Торговлю“ въ дотеперѣшніомъ станѣ, съ тымъ самыи статутомъ, т. є. що товариство має складатися и на дальше въ членовъ дѣйствиныхъ, а не моральнихъ (самостойныхъ Торговель поштовыхъ); 2) Старатися о то, щобы въ кождомъ поштѣ повстала поштова Торговля; 3) Всѣ та „торговлї“ мають побирати товары только за посередництвомъ головної „Нар. Торговлї“ у Львовѣ.

По переведеню сихъ трехъ точокъ будемо
— думаетъ авторъ — на виѣ выступати якъ од
на велика цѣлобѣсть, съ фирмой и капиталомъ,
а въ зносицахъ съ консументами опануемо че-
ревъ повѣтской Торговлѣ широкій теренъ и въ
каждомъ куточку нашего краю буде ити ро-
бота съ однымъ и тымъ самымъ пляномъ.
Щобы однакожъ розбудити такій рухъ торго-
вельный, проектъ авторъ В-статьѣ вложити

Раду торговельну" въ отвору чиной
свѣтѣ Торговель. Рада таи збиралась бы
Львою ще чартърому и радила бѣ на дѣлъ
правами чисто торговельными, не жѣняясь
о администраціи и фондовѣ головной Торго-
вой. Про контролю, прочтовану авторомъ А-
натолій, въ вселѣдній проектъ бояды щ-
емъ

Оба взгляда поданы до приездной звѣдости, бо оба заслужуютъ на увагу, тѣмъ бльшъ, що справа р-организаціи „Народной Торговлѣ“ — наколи така р-организація есть отрѣбна, — певно дуже обходитъ рускій за-аль нашего краю, въ проекты до реорганизаціи овкиннї бути основно и точно обдуманій. На-ой тематъ радѣбы мы наѣть выскликати по-ложну дискусію ить стороны фаховыхъ лю-дей и статьиже на той тематъ скотно да-мо-гнѣцъ въ нашей часописи.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Въ Ковалѣцѣ, селѣ пов. Коломыїйскаго, отбу-
лся дні 29 л. серпня с. р. Загальна Зборы чле-
бъ тамошнія читальнія. Около год. 3 по полууди
бралось поважне число жъщескихъ громади
домъ начальника громады п. Василія Яснин-
кого. Зборы открыть голова читальнія, жъщеский
парохъ о. И. Грабовичъ, промовою, въ котрой
одній усиленій розвой читальнія въ минув-
шій році и патріотичній змаганія деякіхъ осо-
бливо членовъ около ширена просвѣты и науки
цѣломъ селѣ. До такихъ членовъ належать
передовоїмъ начальникъ громады п. Василь Я-
снинській и секретарь громадскій п. Войнаровскій.
Оттакъ приступлено до выбору нового Выдѣлу,
заявлено деякій справы адміністрацій, а о-
доля п. Андрей Грабовичъ, сынъ о. пароха, же-
ликъ зъ Вѣдня, державъ дуже займаючій и поу-
чаючій выкладъ про хоробы, які въ сихъ рокахъ
занѣщають нашій окрестности, и про способы, я-
кими треба запобѣгати тымъ хоробамъ и якъ въ
нихъ ратуватися. Выкладъ сей вислухали всѣ
уже цѣкаво, особливо заинтересувалися пижъ
риугній жінки, до которыхъ, яко до матерей,
уже часто звергався Вп. беоднинкъ. По выкладѣ
декламувавъ п. Мочернюкъ, секретарь читальнія,
учаючій отихъ, а оттакъ слѣдувала перекука
весела забава, котра протягнулась до вечера.
По тоймъ розойшлися всѣ съ наибѣльшимъ вдово-
веньемъ домовъ. Въ загалѣ оказавши, читальнія
Ковалѣць робитъ великий поступъ и вѣщує
уже гарній надѣй.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія.

(6 Засѣданье Рады державной.) Президентъ
молька повѣдомивъ палату о скликанію споль-
ыхъ delegacij и заявивъ, что выборъ до нихъ
будеся на засѣданію въ суботу. — Министеръ
раевой обороны надославъ проектъ закона о по-
орѣ рекрутовъ на 1887 р. — Пое. Геверъ
реложивъ проектъ закона увольняющій щадицѣ,
асы задатковой и касы задатковой рольничай отъ
вопроцентового податку. Пое. Промберъ и
оварищъ интервьювали министра просвѣты въ
правѣ необсадженя двохъ катедръ на технице
Бернъ на Моравѣ. Мин. д-ръ Гаучъ отвовѣвъ
то, что онстемизованье двохъ катедръ вже
аступило и что одна катедра вже обсаджена, на
ругу катедру не предложено ще нѣкого и для
того она ще необсаджена. По сѣмъ наступила
гловѣдь мин. Пражака на интервеляцію пос.

Мага и товарищъ изъ саратовскаго уездового.
Маг. Правильнъ оказалось, что для 23 верстъ вы-

дальнѣй разпорядженіе до вышшаго суду краевого въ Праздѣ, изъ котораго сказано, что начиная отъ дня 1 сіяння 1887 р. въ вскихъ случаяхъ, коли мають выдаватися декреты для сторбъ лишь въ однѣхъ изъ краевыхъ языковъ, то вже внесеніе разорентованъ и проекты до тѣхъ декретовъ якъ такожъ и мотивованье, котре треба давати сторонамъ, повинні бути выготоженій въ тѣхъ языцѣ, въ которому мають бути стороны даручены. Наколи декреты мають выдаватися въ обоихъ языкахъ, то гымчасомъ необостре дото перѣшина практика перевodu въ одного языка на другій. Министеръ правоудія покликавъ на подобну практику въ Галичинѣ и въ Тироли. Бѣсѣдникъ выказувавъ далѣше цифрами, до якъ великихъ размѣръ дойшли переводы шильдъ урадовихъ. Пос. Магъ поставилъ оттакъ внесенье, щобы открыти дискусію надъ сюю отповідю. Палата откликнула то внесеніе въ іменинъ голосованію 171 голосами противъ 118. — Зъ порядку дневного приступлено до выбору комисіи для закона о регуляжинѣ для маринарки (Seeschiffzugsordnung). Зъ галицкихъ выбраній до сесії комисії: Щепановскій, Серватовскій и Гайвошъ. — Дальше принятіе новелю о екзекуції въ третій читанію. Принятіо такожъ безъ дискусії спроводдань комисії правничої о недозволенії секвестрації перевозового парку чужихъ земельницъ и приступлено до закона о обовазку земельницъ державныхъ плачени податківъ комунальныхъ и доходовихъ. Пос. Зистъ промовлявъ въ интересахъ Вѣдніи и выступивъ противъ закона. Кайли промовлявъ за закономъ. На внесеніе пос. Ромашкана закрыто дискусію а генеральными бѣсѣдниками выбрано Герботова за закономъ а Штайнвендера противъ закона. Зъ послѣдніи записанныхъ до голосу поставили внесенія: Бѣлинський: Предложеніе отсылается до комисії для перероблення съ повнимъ увагайдненiemъ закона въ 9 мая 1869 р. а пос. Линбахъ 1) §. 1. повиненъ по упущеню другой части звучати: Земельница становить власностъ державы, платить податокъ заробковый и доходовий. 2) До послѣдньої части §. 3 треба додати Законодавству краевому застерѣгає подѣлити сумы податку заробкового и доходового, наложенного на земельницъ, мѣжъ громады, черезъ котрій переходитъ земельница, въ цѣлії вимѣрення побирання додатківъ въ користь громады. Пос. Наймаеръ поставилъ внесеніе: пята часть §. 3 має звучати: Законодавство краеве має рѣшать питанье, чи має настутати подѣль межи поодинокій громады податку наложенного въ якому краю на предпріемство земельниче. — Пос. Валдекъ интерпелювавъ министра правосудія, чому звѣстно, що потарь въ Таховѣ въ Чехахъ лицитувавъ въ імени одної щадницѣ въ Планѣ грунтъ оцѣнений на 7.858 зр. и купивъ его для себе за 1 зр., и що думає министеръ правосудія въ той справѣ зробити? — Пос. Гаригафтъ товаришъ предложили слѣдуючій проектъ закона о рогачкахъ на гостинцахъ ерадріальнихъ: „§. 1. На гостинцахъ ерадріальныхъ и при мостахъ мають на будуче заводитися рогачки, а тѣ, що теперъ на нихъ находятся, мають бути знесеній днемъ 31 грудня 1887 або по упливѣ дотичнихъ умовъ. §. 2. Ставленіе рогачокъ при мостахъ може бути дозволене въ дорозѣ законодавчої лише въ тѣхъ случаю, коли ставленіе моста вимагає великихъ коштівъ. По сїмъ интересамъ пос. Патай предсѣдателя комисії для податку бѣ спириту а мин. Фалькенгайнъ бѣ повѣдавъ на интерпеляцію Гона въ справѣ розрѣзу спольныхъ грунтівъ въ Карантії. По сїмъ

выдаваня нормъ до сего закона.
(До спольныхъ делегаций) польского клубу послы: Смолевъ, Чайковскій, Черкаскій, Яворскій, Дѣдушицкій и Хильницкій до комиссіи регніколлярной Яворскій и Черкаскій
(Угорска палата послана) пропала 102 глоасами противъ 72 въссене кожною, чѣмъ по петиціямъ въ справѣ Янскаго перейти за вчред дневнаго. Гельфъ доказывая скорокъ отклада на его интерпеляцію въ справѣ именемъ ген. Барса. Тисса заявилъ, что не може ще дѣлать повѣди, бо послѣ регуляции польскаго законодательства до пера по 30 листъ.

Заграницъ Левашъ.

Франція. Парламентъ французскій збрасываетъ въ палатѣ посланіе ухваленое противъ якъ того жадавъ епископъ Фрепель, который възвѣтъ, чтобы палата раздѣла на самшередъ парламентомъ, чтобы палата во второкъ изда нараду предложеніе правительства о налогѣ съ

10

умъли; абы влѧти въ ню житъе, подати бѣлному
людови руку; пôднеоти его зъ тяжкои бѣды та-
мужды; разбудити въ нѣмъ любовь до працѣ и
утвердити его добровѣтъ.

200

Яструбичъ въ Сокольскомъ

Въ Сокальскомъ есть село Яструбичъ, перекручене на польско Jastrzebica. Селяне яструбицкі, выявши колька пачать, суть — дѣдичи. Они разомъ съ своими судьдами Волсвинянами и Тышинянами закупили передъ 15 лѣтами добра дѣдичий за 137.000 зр. Правда не мали они на столько готовки, чтобы тую сумму наразъ заплати, але вже тая отвага, съ якою поднялися такого тагару, сѣднить о ихъ колишнѣмъ добродѣтѣ. И дѣйстно, передъ 15 лѣтами не було въ Сокальщинѣ богатѣйшихъ сель надъ Яструбичъ, Волсвинъ и Тышинъ. Тамъ выпасано волы, которыхъ паря коштувала 300—400 зр., а господарь, продавши волы, не привиль иныхъ грошей, якъ лише самій орѣбній. Тамъ не будо колись женщины, котра не мала бы на шія коральвъ за колька сотъ золотыхъ та ще и колька дукачовъ срѣбныхъ або и золотыхъ. А нынѣ всего того не видно; нынѣ бѣда, нужда и нарѣканье. „Дѣдина“, на котру покладано колись великий надѣль, притисла нынѣ нашихъ дѣдичевъ такъ, что ледви дыхаютъ. Надъ ними виситъ мовъ мечь Дамокла капитанія котреа вѣдно.

такъ :
Недостача проовѣты и зъ неи выплывающа
непорядность нашихъ селянъ. Коли наші селяне-
дичъ закупили згвадай добра, то замѣть пошу-
ти себѣ чоловѣка фахового и совѣтного, ко-
рый-бы при точной контроли изъ оторовы са-
ыхъ властителѣвъ управлявъ ихъ добрами, они
очали самѣ радитвся, допустивши до своего добра
одей, котрѣ дбали лишь о свою кишеню. Черезъ
то вкрадися въ громады великихъ непорядки, бо
вхто анъ не провадивъ, анъ не складавъ нѣякихъ
акунковъ изъ спольного добра, отже не можна
уло знать, колыко есть приходу а колыко розхо-
ду, и въ загалѣ, якій есть станъ маєтку дѣдич-
го. А зъ того хаосу користали лише люде ласій
чуже. Дальше, въ кождой громадѣ знайшлисл
крикуны, котрѣ брали грошъ громадскій, колыко
мъ треба було, и выдавали, де имъ треба було.
показують примѣръ, що одного разу четыри
акій крикунъ и ще колыка жидківъ съ ними за-
матили за обѣдъ въ одной реставрація львов-
ской на болѣше нѣ менче якъ 74 зр., — разумѣє-
ся громадокого гроша. Такій станъ рѣчей тревавъ
съ 1873 до 1880 р. По семи лѣтахъ тон „взбр-
евої“ господарки громадской якоъ ц. к. проку-
торія державна вмѣшалася въ справу и полаго-
ла еи тогды такъ, що крикуновъ дѣдичвъ и
рохъ писарѣвъ громадокихъ засѣдила на колыка
жояцѣвъ до Ивановои хаты. Тай только всего
облено для направы лиха.

мадской и деякій жиды. Пиваръ громадокъ, бодроха отпокутували свою безоовѣтноть въ Иваной хатѣ, але жидамъ и волосъ не упавъ с головы до сего часу. Они отъ самого початку купна выкористовують своихъ темныхъ дѣдичъв якъ только можна. Поминувши то, що заразъ початку жиды загорнули лѣвъ и поле дѣдичъвъ посесію за пивъ-дармо, але ще въ трохъ лѣтахъ знищили 60 морговъ лѣса такъ, що нынѣ ледви есть олѣдъ, де бувъ колись лѣсъ. Після контракту мали сей лѣвъ рубати черезъ 10 лѣтъ, але де жиды додержать контракту, а єсть темными людьми! Поле ще до сего часу держать жиды въ посесіи, и то вже два роки дармо, бо давнѣйше мали мати отрату. Дѣдичи щоби уникнути довгого процесу съ жидами, и то приватли. Жиды знищили будинки и плотдѣдичамъ, поле запустили, лѣсъ вырубали, оловъ, зруйнували своихъ дѣдичъвъ матеріальне. Але не менча есть и моральна руина, яку жиды нанесли своїмъ дѣдичамъ, бо поминувши вже тащо навчили ихъ всякихъ своихъ штучокъ, якъ крадежи обманьства, циганьства и хитроости, пихъ страшно розповили. Треба знати, що въ сихъ Яструбичахъ есть до 80 душъ жидовскихъ. Жиды мають тамъ три корши, де явно продають горбвку, а штабки продають въ кождому майже своїмъ дому. Мимо того цѣны за аренду прописанія не подступаютъ, але ще си урываютъ. Они н. пр. роблять съ дѣдичами контрактъ на аренду за 700 зр., але підъ тымъ уловіемъ щоби нѣхто въ громады не бравъ горбвки дінде, лише у нихъ, бо коли-бы злапали кого с чужообѣльскою горбвкою, то мають право урвати

ментарной. Министр маринарки предложил треба было помочь шести агентам полиции, чтобы отставити их до вязиц. — Віденській ко-реопондентъ праска "Politik" подносить, что жертвою сего заговору упадуть сотни засудженыхъ давніише роботникъ, для которыхъ готовлено амністію. Тече супротивъ свѣтого руху анархістівъ у Відні стало удейнене амністію неожиданно.

По то положати людей нарами грошевими, коли, слава Богу, до теперъ Выѣдли радъ повѣтowychъ не поїдають екзекутивы въ рукахъ? Се пытають насунуло намъ по прочитаню слѣдуючого указу: "Do Zwierzchnosci gminy w Skopochosie. Poleca sie, aby na dzien 4 Wrzesnia 1886 o godzinie 8 rano wezwala wszystkich (?) członkow gminy, posiadajacych realnośc i zadowlania gospodarcze, którzy oczekiwali maja przewiccia Delegata Wydzialu powiatowego Pana Adolfa Majewskiego w celu podania dat do wykazu co do zaprowadzenia ogolnej asekuracyi na wszystkie budynki znajdujące się w tamtejszej gminie. Gdyby który z członkow gminy w tym terminie nie jawil sie, ulegnie grzywnie 2 zl. — Z Wydzialu Rady powiatowej. W Sokalu dnia 16 Sierpnia 1886. Prezes Polanowski, Ad. Majewski". A може союзакъ Выѣдли повѣтowy спрадж поїдає екзекутиву?! Також звертаємо увагу читателей нашихъ на гарний урядовий стиль сего указу и на рівноуправненіе языкове, котримъ п. Поляновскій ущасливляє себѣ повѣтъ. До Кракова на отрѣчу цѣсаря єздитъ по-пѣбоки з хлопомъ рускимъ, але въ іргзедованії — вага wa!

Именованія и перенесенія. Ко. Стан. Виснововскій именований лат. катихитъ при IV гімназії у Львовѣ. — Перенесені ц. к. концептій практиканты намѣтництва: Антонъ Райнеръ зъ Золочеви, И. Страшній зъ Боянѣ и С. Добровольскій зъ Рудокъ — всѣ три до намѣтництва; Едуардъ бар. Бруницкий зъ намѣтництва до Золочева и Б. Ніовятовскій зъ намѣтництва до Рудокъ.

Краева стація хемично-технологична для гончарства, для дослѣдій на глинѣ и вазиностомъ камію має бути заснована у Львовѣ въ сутеренахъ будинку політехники. Намѣтництво поручило недавно ректорату школы політехничної, щоби предложивъ проектъ статута краевої стації хемично-технологичної, а рівночасно завѣдомо о тьому Выѣдль краевий. Съ удейненемъ однакъ позволенія на предпринятіе отповѣднихъ змѣй въ назначенихъ на осі комінатахъ політехники поваджувало ще намѣтництво ажъ до поршена сеї справы въ міністерствѣ промисловості.

Англія. Англійскій газеты зъ минувшої середи отозвалася були оъ своихъ вогутихъ артикулахъ такъ, якъ коли-бы вже по воздушу розбішовавъ димъ зъ пороху. Навѣтъ органи Гладстона отзываются даже остро о приказахъ царя и его агентовъ въ Болгарії, але такожъ и о приложеніяхъ въ Софії. Въ кругахъ урядовихъ чекаютъ прїїду короля Сальсберого и Черчилля и до сего часу не дадуть нікому, наїть своимъ найбільше довѣрочнимъ органамъ пілкого поясненія о ситуації. Англійскій вице-консулъ въ Рущуку донѣсъ овому правительству, що вѣсть будто-бы въ Рущуку отчитано депешу п. Александра, що би прїамъ выборъ, есть зовѣмъ безъосновно и чисто выдумано. Такъ само есть неправдою будто-бы англійскій консулъ намовлявъ Болгаръ до опору противъ Россії.

Болгарія. Ген. Каульбарсъ перебувающа въ Варнѣ одержавъ після вѣденськихъ газетъ складну інструкцію: Правительство російске есть того погляду, що ген. Каульбарсъ мігъ-бы вже залишилъ подорожъ, але вѣлько ему таїтъ поступити якъ буде уважати за отповѣдне. Каульбарсъ має вернути до Рущука а зъ боїмъ — якъ такожъ доносять зъ Вѣднія — пойде черезъ Бунарештъ до Россії. — Правительство болгарске дало вже отповѣдь на ногу агента російскаго вибрію проти поти болгарок, которая недозволила мішатися до выборъ чужимъ поданымъ.

НОВИНКИ.

— Загальній Зборъ членівъ "Народної Торговлї" — приїду — отбудеся для 20 л. о. м. о 3 го-дній пополудній въ сали "Народного Дому".

— Товариство "Русикіхъ Дамъ" устроюе для 26 лют. жовтня с. р. въ великихъ сали "Народного Дому" въ користь бѣдныхъ русикіхъ дівчатъ сиротъ вчера съ отчітомъ и танціями. При тьомъ же товариство почну надію, що жертволовиша публіка, узглядяючи хосенія цѣль, зволіть численно загостити на згаданий вечорокъ, и тьмъ причинитися при надходячій зими до заможніхъ неодна дівчини-школьнице. Окремыхъ запрошеній не розсказуємо. — Отъ Выѣдлу товариства "Русикіхъ Дамъ".

— Аль Смаль-Стоцій, професоръ рускої літератури при черновецькій університетѣ, буде читати въ сїм'ї курсъ по прїанії що що пятницѣ відъ 6 до 7 год. вечоромъ: "О літературнѣй землетрусії въ Буковинѣ".

— П. Мандоръ Шухевичъ, членъ товариства "Сѣчъ", одержавъ для 13 л. жовтня степень доктора наукъ лікарськихъ въ вѣденському універ-

ситету.

— Въ Косімачѣ, въ косібовскому пов., открывалася 24 л. с. м., въ неділю, читальня. Основателі читальній мають честь просити нашихъ Вл. Землякова, заготовити на се торжество до Косімача. — I. Угоролуць, въ імені основателівъ.

— Церкви въ Нижній теперъ обновляються и розширюються. При роботахъ занять самі християнські рівнини и роботники.

— Президентъ львівської апеляції бар. Шенкъ має вже зовсімъ ціною уточнити. Наслідникомъ єго буде імовірно д-р Симоновичъ, генеральний членъ при найвишому трибуналѣ у Вѣдні.

— Про заговоръ вѣденськихъ анархістовъ подають місцеві газети дальшій вѣсті, хотій не дуже багато въ доказанії. Арештованыхъ 15 участниковъ заговору отбувано 11 л. м. до суду карного и увіщено тамъ въ окремихъ казинахъ. Задіно у нихъ: дві бомби напівній якітъ, 7 вибухальчихъ фляшокъ, 2½ кгъ динаміту, 3 штіцти, богато хлорку потасового, хлорформу, кислоту сильную и другій подобній хемічній субстанції, а кромѣ того фазіній бороды и подобній припаси поліції. Арештовано трохъ изъ 1) палати въ Варнѣ вартости 1,420.000 фран., первихъ анархістовъ въ шинку въ Пензенії не єю; 2) палату въ Софії вартости 250.000 фран., первихъ анархістовъ въ супокою: арештованій боронился и 3) фольварку въ Бані горішній вартости 250.000 франківъ.

До каноничної інституції завізовані: ѿ Софонію Литвиновичу зъ Іванією на Олешовъ дек. устечкого; Володимиръ Озаркевичъ на Польській; Даниїлъ Хромовскій зъ Урлева на Глинки при єдніці місяця марта 1887 р.; Володимиръ Голіннатъ зъ Ватиції на Маняву при єдніці марта 1887 р.

Душпастирскій посади одержали ѿ: Володимиръ Більницькій отрудництво въ Чернівці дек. отиславовского; Титъ Чубатый зъ Іванівкою завѣдательство въ Досчи дек. скальского; Іоанъ Заклинський отруд. въ Гануబіцахъ дек. устечкого; Іларій Семеновичъ завѣд. въ Олешовъ дек. устечкого; Емілій Соневицький отруд. въ Сорокахъ дек. бучацкого; Володимиръ Озаркевичъ завѣд. въ Скобіцѣ дек. томашкого.

Іспитъ конкурсний на дніяхъ 1 вересня и 1 жовтня віддержано ѿ: Гошованюкъ Іоанъ, Киселевскій Александръ, Крыніцкій Василій, Ношковскій Ангель, Петровскій Корнілій, Радзікевичъ Володимиръ, Степановичъ Воднишъ, Семеновичъ Іларій.

До львівської семінарії духовномъ принятъ ѿ: Станіславовскій єпархії на I роць: Кривановскій Іоанъ, Русинъ Александръ, Письцьоровскій Феликсъ, Крушельницький Степанъ, Григорчукъ Ілля, Левицький Василь, Климъ Андрій, Конзіцький Григорій, Шмігельський Романъ, Дымінський Володимиръ, Шанковскій Северинъ, Левицький Йосифъ, Майковскій Александръ, Добряніцький Володиславъ, Поповичъ Ігнатій, Ленкавскій Володимиръ, Тарновецький Володимиръ, Гординський Василь, Бровко Михаїлъ, Гулецьчукъ Онуфрій, Скоробогатъ Михаїлъ, Ткачевиць Іоанъ, і Бѣлоусъ Панталеймонъ; на III роць: Каргутъ Володимиръ и Билинський Володиславъ; на IV роць: Абрисовскій Іоанъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— Буковинський Календарь на роць 1887 вибушъ вже зъ друку видањемъ и накладомъ літературного товариства "Руска Бесѣда" въ Чернівцяхъ, уложивъ Еміліанъ Александрівъ Поповичъ. Ціна 50 кр.

Переписка Редакціи и Адміністрації.

Вл. З Г. въ Нѣврѣ. Вимутишъ гроші на поезію В. Маоляка отодано накладцеви до Кракова, а зъ отамъ мали вислати книжки. — Вл. М. Г. въ Тернополі. За інострать прїаде намъ 1 зл. 20 кр.

Подяка.

Дні 1 жовтня поклавъ Воєвішній до вѣчності найдорожшого мужа а дѣтамъ печаливого батька бл. п. Андрія Дольницкого, пароха Пончапъ и декана золочівського. Въ томъ тажкомъ горю единою потѣхою для насъ була участь всѣхъ тихъ, що працювали своїми на обрядъ похоронний пам'ять покійного похорони. Славаємо про-те прилюдну подяку Веч. оо. содеканальному покійному, котрій въ поїздівъ числомъ отдалъ прислугу въ зложину вінницької домовини свого настоїтеля, якъ и Веч. оо. сусідніхъ деканатівъ, іменно оо. Левицькому зъ Ольшаниць, Пітушевському зъ Сасової, Доманікові зъ Лішокъ, оо. обрада лат. зъ Золочеви, Веч. оо. овоякамъ нашимъ, а особливо о. Грабинському за отцівську отп'їку, о. Пачковому за чувствительне олово прощаюче въ церкви, о. Бізерському катихитови гімн. зъ Золочева за вѣрне змальованіе образа жиці и слово надгробне, о. Лудакові за ярке и порываюче слово прощаюче въ кат. а. о. Стисловському за єго дружеско-сусідські труди въ нашій пещасті. Не менше дякуємо Вл. предводителя суду золочівського, Махальчевському, і другимъ членамъ прибувшими урядниками оудовимъ, особливо п. Рожаковському за ширу дружну потѣху, прокураторови Френдлеви, референти ц. к. староста и бурмистрови Золочева. За середній слова потѣхи и зложеніе вінницької складаємо ширу подяку Вл. Августиновичу, дѣдичу зъ Кнажа, і місцевої дѣдичиць Вл. Дзержинській; пп. Дацкевичамъ за поданіе розради и помочи въ тажкомъ горю, въ конці всїхъ дру-гамъ и знакомимъ, що поїздивши въ останнє похорониши Покійного. И Вактъ воїтъ, чч. приходжене, за ваші щирі слези и сердечний жаль по отраті свого отця духовного и за щирый трудъ въ похоронахъ шлемо широ руске Спасо-Богъ!

Хильчикъ, дні 8 жовтня 1886.

Текла Дольницька, вдова; Юліанъ, Омелянъ, Володимиръ, Андрій, Кирило и Северинъ, сини.

Надслане.

Інтересне єсть залишене щастя Самуїла Гекшера старшого въ Гамбурзѣ, пом'єдно въ нинішньому члені нашої часописи. Сей дмбъ зискив собї такъ тужикъ и въ окрестності черезъ свою точну въ тайну выплату такъ добру славу, що можемо вже на сїмъ місці звернути уваси кожого на єго нинішній інострат.

Ц. к. Генер. Дирекція австр. Земельниць державныхъ.

Виписъ зъ розкладу їзды,
важний відъ 1 жовтня 1886.

Приїздъ до Львова:
0 2 год 25 мин. въ ночі міш. по-
ездъ зъ Хирова, Стрыя, Стани. осіб. поїздъ до: Хирова,
Стрия, Станиславова.
0 8 год 12 мин. рано осіб поїздъ
0 7 год 10 мин. вечоромъ поїздъ
осіб. до: Хирова, Стрыя.
0 4 год 15 мин. по полуночи осіб.
0 11 год 40 мин. въ ночі міш.
поїздъ до: Хирова, Стрыя, Станиславова.

Зошиты рисунковий

кроцкованій съ рускими написами по цїнѣ: 100 штукъ 1 зл.

70 кр. поручач:

ВОЗНИЯКЪ

въ Станиславовѣ

При бльшімъ закупнії оспускається отповѣдний закупнії.

1724 (19-?)

